

Derfor tror jeg, der kan være enkelte Tilfælde, hvor Staten med god Virkning og uden at gøre Uret mod nogen kan hjælpe den enkelte, der har vist sig at due. Og her har vi et Forbillede i Loven om Laan til Grundforbedring, idet der herigennem er skabt Mulighed for den enkelte for at faa et Laan til en bestemt Foranstaltnings Gennemførelse, naar Kommunalbestyrelsen sammen med Staten vil overtage Garantien for Laanet. Derfor henstiller jeg til Overvejelse, om ikke Løsningen ligger deri, at naar en Mand i sin Virksomhed i de første Par Aar som Husmand i Kommunen har vundet Tillid hos Sogneraadet, siger Sogneraadet: For hans Vedkommende tør vi garantere for det Driftslaan, der kan hjælpe ham, og som kan afdrages i Løbet af kort Tid efter nærmere i Loven udfordrede Regler. Jeg fastholder, at man bør tilstræbe at hjælpe dem, som har vist, at de egner sig til at være Husmænd. Vi har allerede nu Erfaring for, at Statshusmand, som gaar til Kommunen og beder om dens Garanti, for at de kan faa Laan efter Grundforbedringslovens Bestemmelser, har kunnet opnaa en saadan Garanti, naar de har været bosat i Kommunen og vist, hvad de duede til. Jeg henstiller altsaa til Overvejelse, om her ikke er en Løsning. Det skulde nødig gaa saaledes, at en Nybygger paa Grund af de Vanskeligheder, han altid har at kæmpe med, led saa stærke Skuffelser, at han mistede Troen paa Livet, og dette kan undgaas ved, at Staten giver en Haandsrækning — ud fra den Retsopfattelse, der altid maa raade i en Lovgivning som denne.

De Adresser, man faar ude fra Kolonierne fra Folk, som klager deres Nød, er mange Gange Udtryk for den Opfattelse, at alting skulde være i Orden med det samme. Heroverfor vil jeg gerne sige, at man ikke kan lovgive paa dette Omraade med det Resultat, at en Mand kan faa et nyt, godt Brug paa en 10—11 Tdr. Land med nye velindrettede Bygninger og saa komme til at sidde godt i det lige med det samme, naar han kun møder med en Kapital paa 1 500—2 000 Kr. Det er vel ikke ubilligt at forlange, at man skal gøre 10 Aars virkelig dygtigt Arbejde for at vinde et saadant Hjem. Det er vel ikke ubilligt at forlange, at disse Mennesker maa anstrenge sig til det yderste for at vinde den erhvervsmæssige Stilling i vort Folk, som de har attraaet. Ud fra denne Betragtning er det, jeg mener, at man ikke skal være bange for at stille sine Fordrin-

ger til dem, der faar Lovens Haandsrækning, thi de er heldigere stillet end mange andre.

Det ærede Medlem Hr. Olufson sagde, at disse Folk mange Gange led Skuffelser, og saa tabte de den Kapital, de havde sat i Ejendommen. Men jeg tror, at hvis man vil sammenligne de Husmænd, der har faaet Brug efter Loven af 4. Oktober 1919, med dem, som har købt tilsvarende Ejendomme i det frie Marked i samme Tidsrum, vil man komme til det Resultat, at Loven af 1919 er bygget paa et sundt økonomisk Grundlag. Jeg støtter min Bedømmelse af Forholdene paa den Erfaring, vi har i Jordlovsudvalget, hvor vi følger alle de Ejendomsomsætninger af denne Art, der foregaar mellem Aar og Dag. Og jeg vil sige til det ærede Medlem, at det nu ikke er Gaardmandsbørnene, som rykker ind og afløser Husmændene. Naar vi faar en Anmodning til Erklæring og Oversendelse til Landbrugsministeriet om, at et Ejerskifte kan foregaa, saa er deri udtrykt Handelens Vilkaar, og disse er som Regel af en saadan Art, at vedkommende Bruger kan faa de Sparepenge vederlagt, som han har sat i Ejendommen. Naar disse Folk altsaa i en Tid, hvor næsten alle har tabt den Kapital, de har sat i en Landbrugsejendom, er i Stand til at gaa skadesløse fra Bedriften, har man ikke Lov til at bruge et Udtryk som det, det ærede Medlem brugte; man maa tværtimod sige, at Økonomien er sund og Grundlaget er rigtigt. I denne Forbindelse vil jeg ogsaa gøre opmærksom paa, at man ikke skal være alt for villig til at sætte Skel indenfor Landbefolkningen. Det er tidt blevet drøftet, om man hjælper Gaardmandsbørnene frem i Stedet for Husmandsbørnene, men for mig er dette ikke noget Spørgsmaal; jeg mener, at en Gaardmandssøn har akkurat den samme Ret, naar hans økonomiske Stilling er til det, som en Husmandssøn, der er ingen Forskel i saa Henseende; det, det kommer an paa, er, at han duer, og om han med Hensyn til sine økonomiske Forhold og sine Evner som Landbruger opfylder Betingelserne, og det er en Ting, som vi i Administrationen ogsaa gør rettest i at tage i Betragtning. Det er samfundsmæssigt set aldeles ligegyldigt, hvilke Samfundslag den Familie kommer fra, som vi fører ud af Konkurrencen paa andre Omraader og giver en Bedrift og et Hjem. Det er ikke værd at hæfte sig ved Smaating.

Den højtærede Landbrugsminister